Бизнесът настоява за навременни компенсации за електроенергията заради риск от затваряне на предприятия

Високите цени на електроенергията на свободния пазар поставят българските производители под сериозен натиск. Според Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България са необходими адекватни ежемесечни компенсации, които да ограничат риска от спиране на производства, загуба на работни места и поскъпване на стоките.

Държавата трябва да предприеме бързи действия за компенсиране на високите разходи за електроенергия на предприятията. За това настоя Васил Велев в интервю за Радио „Фокус“, като предупреди, че забавянето на подкрепата за бизнеса може да доведе до тежки последици за производството, заетостта и конкурентоспособността на българската икономика.

По думите му предприятията се нуждаят от предвидим механизъм, който да осигурява компенсации всеки месец и да отчита действителното увеличение на разходите. Велев определи като неадекватен описания от него действащ подход, при който прагът за компенсиране надхвърля 240 евро за мегаватчас, а изплащането на средствата се забавя с месеци.

Според представителя на работодателската организация подобно забавяне затруднява финансовото планиране и поставя предприятията в ситуация да покриват значително по-високи текущи разходи, докато очакват подкрепата.

Високите енергийни разходи засягат производството и крайните цени

Като пример Велев посочи хлебопроизводството и други производства със значително потребление на електроенергия. По неговата оценка поскъпването на тока може да увеличи себестойността на продукцията с около 15 процента. Това изправя предприятията пред труден избор — да повишат продажните цени, да ограничат дейността си или да преустановят производството.

Велев предупреди, че липсата на навременни мерки може да засили инфлационния натиск и да създаде предпоставки за фалити и съкращаване на работници. Той направи сравнение с енергийната криза през 2022–2023 година, когато високите разходи за енергия се отразиха върху широк кръг икономически дейности.

Особено уязвими според него са предприятията, които продават продукцията си на международните пазари. Възможността им да включат по-високите

разходи в крайната цена е ограничена от конкуренцията с производители от държави с по-евтина електроенергия.

Натиск върху конкурентоспособността на българските предприятия

По данните, посочени от Велев в интервюто, средната цена на електроенергията за българските предприятия през първите дни на ноември достига около 299 евро за мегаватчас. Той сравни тази стойност с регулираната цена за домакинствата от приблизително 74,5 евро за мегаватчас и подчерта значителната разлика между тях.

Според него високите борсови цени поставят българските производители в неблагоприятно положение спрямо конкуренти от държави извън Европейския съюз, включително Турция и Съединените американски щати. Велев посочи, че при подобни различия в енергийните разходи предприятията, ориентирани към износ, трудно могат да запазят пазарните си позиции.

Като основен проблем той откроу начина на формиране на цените на европейския електроенергиен пазар. По думите му скъпият природен газ влияе върху крайната пазарна цена, въпреки че делът му в производството на електроенергия в България е сравнително малък.

Предложение за финансиране чрез свръхпечалбите в енергетиката

Велев предложи необходимите средства за компенсации да бъдат осигурени чрез облагане на свръхпечалбите в енергийния сектор. Според него този подход би позволил част от приходите, получени вследствие на високите цени, да бъдат насочени към запазване на производството и работните места.

Той припомни, че според оценката му при предходното прилагане на адекватна компенсаторна програма българската индустрия е постигнала най-бърз растеж в Европейския съюз.

Основното настояване е подкрепата да бъде едновременно достатъчна и навременна. Според Велев предвидимите месечни компенсации са необходими, за да могат предприятията да изпълняват договорите си, да планират разходите си и да запазят служителите си.

Статия от екипа на Бургаската Търговско-Промишлена Палата.

Снимки: Pixabay.com